

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

v/statsråd Ingvild Kjerkholt

Vår ref:
21/01020-7

Saksbehandler:
Camilla Kayed

Dato:
6. desember 2021

Forespørsel om møte med helse- og omsorgsministeren

Barneombudet vil ønske deg velkommen som statsråd i Helse- og omsorgsdepartementet.

Barneombudets hovedoppgave er å fremme barns interesser i samfunnet og følge med på utviklingen av barns oppvekstkår. Vi skal spesielt følge med på at barns interesser blir ivaretatt i lovgivningen og at Norge overholder FNs barnekonvensjon.

I dette notatet har vi fremhevet noen viktige tema som vi gjerne ønsker å diskutere nærmere med deg i et møte.

Psykisk helsehjelp til barn og unge i kommunene og i spesialisthelsetjenesten

Det siste året har både Barneombudet, Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten og Riksrevisjonen lagt frem rapporter som viser store utfordringer i det psykiske helsetilbudet til barn og unge. FNs barnekomité anbefalte i 2018 at Norge øker sin innsats for å avskaffe regionale forskjeller i tjenestetilbudet, for å sikre at tjenestene er av like høy kvalitet overalt i landet. Barn og unges psykiske helse er et av de seks områdene barnekomiteen var særlig bekymret for.

I 2020 publiserte Barneombudet rapporten «Jeg skulle hatt bup i en koffert». Vår konklusjon er at dagens psykiske helsevern ikke er rigget godt nok for å oppfylle barns rett til best mulig helsehjelp. Skal vi klare det, må tjenestene på en helt annen måte enn i dag sette barns særskilte behov i sentrum. Utfordringene vi finner dreier seg både om veien inn i BUP, om det som skjer mens barnet er i behandling og om sammenhengen mellom kommunale helsetilbud og BUP.

I Hurdalsplattformen omtales det at regjeringen vil styrke kommunal lavterskel psykisk helsehjelp og spesialisthelsetjenesten for barn og unge. Det skal også lages en ny opptrappingsplan for psykisk helse, hvor ønske om å forbedre kvalitet og gi løsninger tilpasset brukergruppen er formulert. Dette er positive grep. Samtidig er en av våre hovedanbefalinger i rapporten at myndighetene ser kommunal helsehjelp og spesialisthelsetjenesten i sammenheng.

Barneombudet håper at statsråden setter i gang en gjennomgang av det helhetlige psykiske helsetilbudet til barn og unge for å sikre barns rett til psykisk helsehjelp av god kvalitet og med utgangspunkt i deres behov.

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo

Helsetjenestene må ta et større ansvar for oppfølging av barn utsatt for vold eller overgrep

Det er i dag solid kunnskap om at traumer fra vold og overgrep fører til en sterkt forhøyet risiko for ulike psykiske og fysiske helseplager senere i livet dersom traumene ikke blir bearbeidet.

Barneombudet har i samtaler med barn og unge utsatt for vold eller overgrep, avdekket at mange av barna opplevde å ikke få den hjelpen de hadde behov for. Det mangler en tjeneste som har et overordnet og koordinerende ansvar for å sikre barnas behov for oppfølging. Erfaringene og råd om oppfølging er samlet i Barneombudets rapport [«Hadde vi fått hjelp tidligere hadde alt vært annerledes»](#). Barneombudet pekte i rapporten på behovet for å se på helsetjenestenes rolle og ansvar i oppfølging av barn utsatt for vold eller overgrep. Helsedirektoratet fikk i oppdrag å se nærmere på dette, men så vidt vi erfarer, har det ikke skjedd noen endring på dette området.

Barneombudet håper at statsråden sørger for at helsetjenestene tar et større ansvar i oppfølgingen av barn utsatt for vold eller overgrep.

Lett tilgjengelig og kvalitetssikret digital hjelp til barn og unge

Barneombudet har registrert over 50 ulike hjelpetelefoner og chatter som skal hjelpe barn om de opplever noe vanskelig. Det er ikke lett for barn og unge å orientere seg i dette landskapet. All hjelpen som tilbys er heller ikke like godt kvalitetssikret. Barneombudet er derfor positiv til arbeidet med DIGIUNG som kan bidra til at barn og unge får et lett tilgjengelig offentlig tilbud med god og kvalitetssikret kompetanse. Den samordningen mellom ulike chattetjenester som DIGIUNG innebærer er viktig for å hjelpe barn og unge å finne frem og få den hjelpen de trenger.

Barneombudet håper at statsråden fortsatt vil prioritere midler til dette arbeidet.

I dag er det svært få av hjelpetjenestene som tilbyr digitale chatte- eller spørretjenester til barn under 13 år. De fleste tjenester har en nedre aldersgrense som er 13 år og tilpasser informasjonen til dette. Dette gjør det vanskelig for barn under 13 år å søke hjelp.

Vi håper derfor at statsråden utreder hvordan det kan opprettes en lett tilgjengelig digital chatte- eller spørretjeneste som er tilpasset barn under 13 år, og at det gjøres et innsiktsarbeid med barn under 13 år slik at tilbudet bygger på deres behov.

Vi vil gjerne be om et møte for å diskutere disse sakene nærmere med deg. Vi ønsker deg lykke til med oppgavene som venter som statsråd, og ser frem til et konstruktivt og godt samarbeid.

Med vennlig hilsen

Inga Bejer Engh
barneombud

Eva Karin Dahle Rabben
kommunikasjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

ⁱ Vi viser til invitasjon til tidligere helseminister Bent Høie om å diskutere anbefalingene i rapporten.